

"ZOMAAAR" EEN SLAAPPLAATS IN VELDHOVEN

In het kader van het slaapplaatsen onderzoek der kraaiachtigen van de vogelwerkgroep hebben wij een gebied ten zuiden van Veldhoven voor onze rekening genomen. Ons gebied is grofweg gelegen tussen Veldhoven, Steensel, Waalre en het gehucht Broekhoven bij Riethoven. Dit opsporen en bestuderen van de gedragingen op zo'n slaapplaats blijkt verrassend interessant, vandaar dat we een en ander op papier hebben gezet.

Op 24 november zijn we gestart met het opsporen van een eventuele slaapplaats van kraaiachtigen in het gebied. Na een rondrit door het gebied werd tegen de avond een groep kraaiachtigen ontdekt op een weiland even ten zuiden van Koningshof. Toen deze opvlogen constateerden we, na een wilde achtervolging, dat even ten zuiden van de Philips Visvijvers de landing werd ingezet; wellicht hadden we hier met een voorverzamelplaats te maken want het was hier behoorlijk druk op de weilanden. Even later begaf het hele gezelschap zich naar het eilandje in de Philips Visvijvers (zie figuur 1) waar het de nacht doorbracht.

figuur 1: waarnemingen op 24-11-1992

Het totaal werd vluchtig geschat op 300 exemplaren en de kauwen waren veruit in de meerderheid.

Zo, dachten we, hier komen we van de week nog eens terug, we tellen het zaakje nog wat nauwkeuriger en klaar is Kees. Nou zo simpel is het toch allemaal niet gebleken. Trouwens dat tellen alleen al is al erg lastig. In de vlucht is het heel moeilijk om een redelijke schatting te maken, probeer je ze te tellen als ze in een boom zitten dan vliegen ze altijd ergens halverwege weg, en als ze dan eindelijk wel blijven zitten dan is het weer te donker. Maar goed, we hebben in ieder geval geprobeerd telkens een redelijke schatting te maken.

De uiteindelijke slaapplaats was niet altijd dezelfde; soms werd bovengenoemd eilandje gebruikt en soms het lage elzenbosje langs het parkeerterrein (westzijde). Vreemder was echter het feit dat er soms geen enkele kraaiachtige bij de visvijvers sliep en vaak ook vertrok een gedeelte van de aanwezige kauwen om dezelfde avond niet meer terug te keren. Deze kauwen vertrokken

steeds in dezelfde richting: noord-west. Gemiddeld schatten we dat de populatie steeds uit ongeveer 95% kauwen bestond en de rest kraaien en roeken.

In tabel 1 zijn de door ons gedane waarnemingen van 1991/1992 samengevat.

tabel 1: waarnemingen slaapplaats bij de Philips visvijvers in Veldhoven 1991/1992

datum	tijd	lokatie	temp	aantal	vertrek (NO)
24-11-'91	17.15	eiland		300	0
07-12-'91	16.05	oostzijde		180	0
14-12-'91	16.30	eiland	-2°C	300	150
22-12-'91	17.00	eiland	10°C	400	100
25-12-'91	17.15	-	6°C	0	-
28-12-'91	17.15	-	6°C	0	-
29-12-'91	17.15	eiland	6°C	800	800
02-01-'92	17.30	eiland	4°C	450	0
18-01-'92	18.00	westzijde	6°C	400	50
02-02-'92	18.15	eiland	1°C	500	0
17-02-'92	18.40	westzijde	0°C	750	0
24-02-'92	18.45	westzijde	8°C	600	200
04-03-'92	19.45	westzijde	12°C	800	0

Uit de tabel halen we dus 4 soorten waarnemingen:

1. alle kauwen blijven overnachten (5x)
2. een gedeelte vertrekt na een tijdje (4x)
3. ze vertrekken allemaal (1x)
4. geen kauwen aanwezig (2x)

Het is ons nog een groot raadsel welke criteria de kauwen aan de dag leggen voor hun keuze uit deze 4 opties. Een relatie van een van deze vier met bijvoorbeeld de temperatuur is vooralsnog niet te vinden. Ook weten we nog niet waar de vertrekkende kauwen gaan overnachten, al lijkt dit wel steeds op dezelfde plaats te gebeuren gezien de vaste vertrekrichting. Wellicht dat iemand die een belendend gebied heeft onderzocht ons hier uit de droom kan helpen.

We zijn trouwens ook zeer benieuwd naar de waarnemingen van anderen om te zien of onze slaapplaats inderdaad "zomaar" een slaapplaats is of dat hier sprake is van afwijkende gedragingen.

Wat ons betreft mag dit onderzoek nog enkele jaren doorgaan en het is te hopen dat er genoeg animo is, zodat we een betrouwbaar totaalbeeld krijgen van het hele werkgebied.

Wim Deeben
Albert Vrijaldenhoven
Jan Kolsters.